

NIRAS
Kunstlaan 14
1210 BB BRUSSEL
Belgie

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Ontwerpplan eindbestemming voor hoogactief en/of langlevend afval in België

Geachte heer, mevrouw,

Op 15 april 2020 heeft u een ontwerpplan over eindbestemming voor hoogactief en/of langlevend afval in België gepubliceerd en een publieksraadpleging geopend in de periode 15 april tot en met 13 juni 2020. U nodigt iedereen uit om deel te nemen aan deze publieksraadpleging. Middels voorliggende brief geven GS van provincie Noord-Brabant hun reactie op het ontwerpplan en de voorgenomen besluiten.

Het ontwerpplan kent een lange geschiedenis. Al meer dan 40 jaar wordt er in België onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor geologische berging. In 2012 is door NIRAS een ontwerpplan vastgesteld waarin niet alleen geologische berging als technische oplossing van het langetermijn beheer van hoogactief en/of langlevend afval is gepresenteerd, maar ook een concrete gastformatie, te weten weinig verharde klei (i.c. de Boomse klei). Direct boven de Boomse klei loopt grondwater van België naar Noord-Brabant. Noord-Brabant loopt dus het risico dat bij verontreiniging van dat grondwater verspreiding naar de Brabantse grondwatervoorraden plaatsvindt. Drinkwaterwinning, industriële onttrekkingen en natuur worden in dat geval ernstig bedreigd.

Het Adviescomité SEA, dat volgens de wet van 13 februari 2006 de milieueffectenbeoordeling onderzoekt, preciseerde in november 2019, in het kader van een eerste analyse, dat het niet nodig of mogelijk is in dit stadium de grensoverschrijdende effecten te beoordelen, aangezien er in het huidige voorstel van NIRAS nog geen geografische afbakening heeft plaatsgevonden en de geologische gastformatie nog niet is vastgesteld. Gezien de eerdere voorstellen van NIRAS is het niet ondenkbaar dat de gastformatie waarnaar al die jaren onderzoek is gedaan (weinig verharde klei) opnieuw als voorkeursoptie uit de bus zal komen. Het risico op grensoverschrijdende

Datum

9 juni 2020

Ons kenmerk

C2264587/4707371

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

N.F. (Niels) Aten

Telefoon

(06) 55 68 66 12

Email

naten@brabant.nl

Bijlage(n)

-

effecten is daarom onverminderd groot en dient ons inziens in elk stadium van besluitvorming gezien te worden. Wederzijds overleg en betrokkenheid van grensoverschrijdende belanghebbenden is daarbij essentieel uit het oogpunt van transparantie, een geest van goede samenwerking én een optimale evaluatie van de technische oplossing voor geologische berging.

Datum

9 juni 2020

Ons kenmerk

C2264587/4707371

Provincie Noord-Brabant heeft in 2011 door de Technische Universiteit Delft onderzoek laten doen naar de risico's en effecten van Belgische opslag van hoogactief en/of langlevend afval in de Boomse klei. De resultaten daarvan zijn met NIRAS gedeeld. Het Belgische onderzoek naar geologisch berging heeft zich nagenoeg volledig op de Boomse klei als gastformatie gericht. Een belangrijk aspect van berging in de Boomse klei is het risico op grensoverschrijdende effecten naar het grondgebied van onder andere provincie Noord-Brabant door de grondwaterstromen die vanuit België naar Nederland lopen. TU Delft concludeerde dat belangrijke alternatieven met minder of geen risico's op grensoverschrijdende effecten onvoldoende zijn onderzocht. Evenwaardig onderzoek naar de dieper gelegen formatie van Ieperiaan klei is nodig.

In het 'Voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het goedkeuringsproces voor de nationale beleidsmaatregelen met betrekking tot het langetermijnbeheer van geconditioneerd hoogradioactief en/of langlevend afval en tot bepaling van de beheeroplossing op lange termijn voor dit afval' zien wij de bezwaren die wij in het verleden hebben geuit, alsmede toezeggingen die zijn gedaan over betrokkenheid van grensoverschrijdende belanghebbenden onvoldoende terug. Wij dringen er daarom met klem op aan bovengenoemde overwegingen een volwaardige plek te geven in de vervolgbesluiten en het voorontwerp van koninklijk besluit als volgt aan te passen:

1. In artikel 3, §2, lid 2 op te nemen dat in dit besluitvormingsproces overleg met belanghebbenden vanwege grensoverschrijdende effecten een rol heeft;
2. In artikel 5, §1. expliciet op te nemen dat onder belanghebbenden ook belanghebbenden met betrekking tot grensoverschrijdende effecten worden gerekend, zowel op het niveau van lidstaten als regionale overheden;
3. In artikel 5, §2b, op te nemen dat grensoverschrijdende effecten onderdeel zijn van de afwegingen met betrekking tot veiligheid.

Wij ontvangen graag uw ontvangstbevestiging van onze inspraakreactie en een inhoudelijke reactie op onze opmerkingen.

Datum

9 juni 2020

Ons kenmerk

C2264587/4707371

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA